



**AKADEMIJA ZA TURIZAM HOTELIJERSTVO I  
ZDRAVSTVENE USLUGE BEOGRAD  
ODSEK: VISOKA TURISTIČKA ŠKOLA**

**VI NOSEĆI KAPACITETI TURISTIČKE  
DESTINACIJE**

**Beograd, 2020, god**

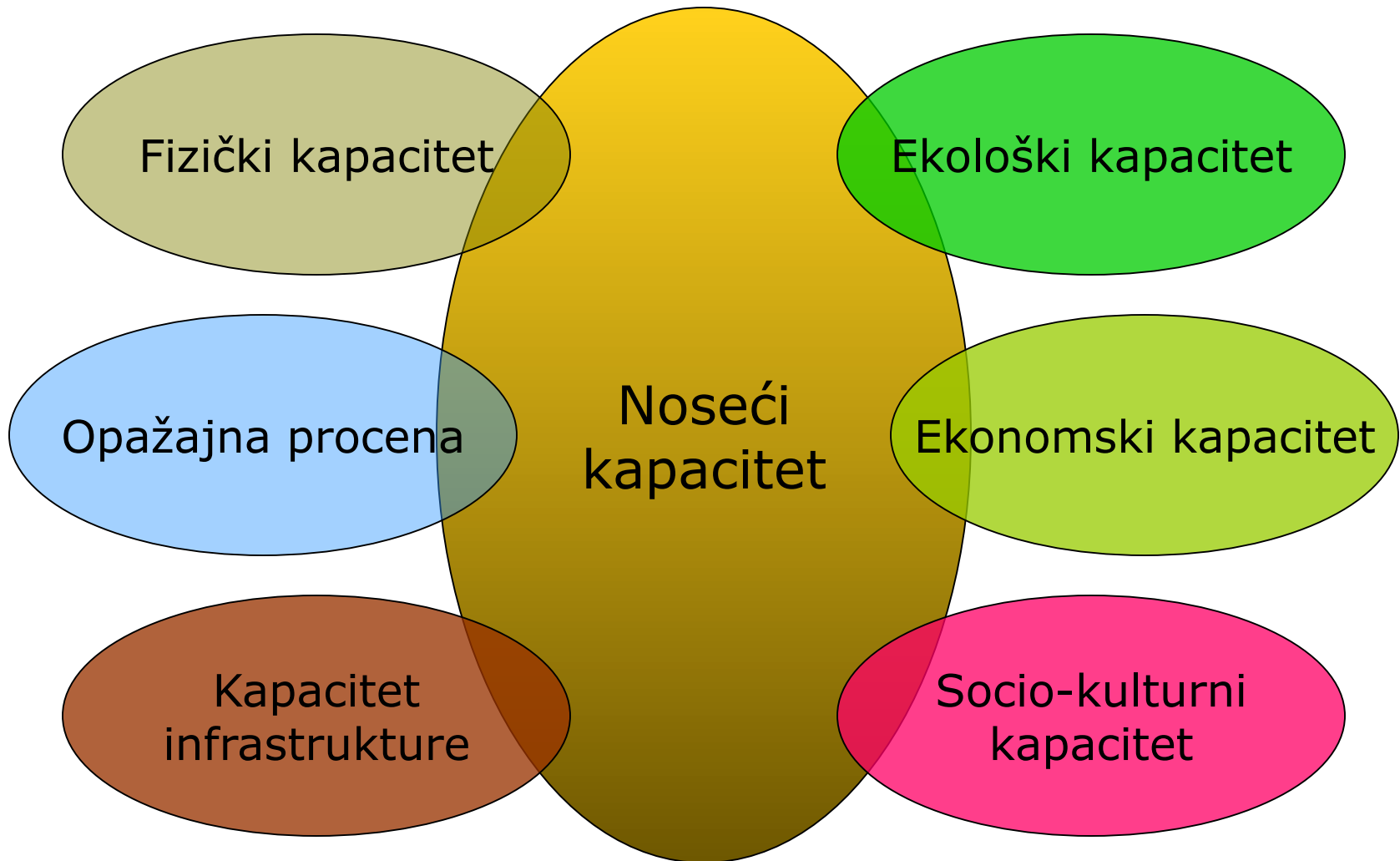
**dr GEORGI GENOV**

# TURISTIČKA DESTINACIJA

Turistička destinacija može biti:

- Odmaralište
- Neko jasno definisano i ograničeno ruralno, priobalno ili planinsko područje
- Grad ili mesto
- Država
- Kontinent

# ANALIZA NOSEĆEG KAPACITETA TURISTIČKE DESTINACIJE



# 1) Fizički kapacitet

- Broj ljudi koje je moguće fizički smestiti na određenom području ili lokaciji.

To bi značilo, na primer, onoliko ljudi koliko može istovremeno da koristi plažu, ako bi bili poređani jedan do drugog.

To je pojednostavljeno, grubo merilo koje zapravo nema ništa zajedničko sa pojmom održivog turizma, niti sa kvalitetom turističkog doživljaja.

- **Ova procena podrazumeva:**
- broj ljudi koje je moguće fizički smestiti na određenom području ili lokaciji,
- prihvatljive nivoe vizuelnog uticaja i zagušenja.

## 2) Ekološki kapacitet

- Pod narušavanjem se podrazumeva, na primer, **erozija** pešačkih staza ili prirodnih biljnih i životinjskih staništa. **Ova procena** podrazumeva:
- **broj turista koji jedno područje ili lokacija mogu da podnesu, a da ne dođe do narušavanja fizičkog okruženja,**
- **opšta čistoća i nivo zagađenja u destinaciji,**
- **tačku na kojoj se ekološki sistemi održavaju bez nanošenja štete,**
- **turizam koji pomaže divljem svetu i prirodnoj vegetaciji, kako kopnenog tako i morskog okruženja, bez degradacije.**
- **turizam koji pomaže zaštiti arheoloških, istorijskih i kulturnih spomenika, bez narušavanja,**
- **prihvatljivih nivoa zagađenja vazduha, vode i zagađenja bukom.**

### 3) Ekonomski kapacitet

- Odnosi se na broj turista koji određena destinacija može da prihvati, a da to ne izazove nepovoljan uticaj na privredni život lokalne zajednice. Ova procena podrazumeva:
  - nivo turizma koji pomaže ostvarivanju optimalnih opštih ekonomskih koristi, bez ekonomskih poremećaja ili inflacije,
  - obim ekonomskih koristi u lokalnoj zajednici,
  - nivo turističkog zapošljavanja koje je prilagođeno ljudskim resursima u lokalnim zajednicama.

## 4) Socio - kulturni kapacitet

- Broj posetilaca koji se može smestiti na određenoj turističkoj destinaciji, a da to ne ugrožava autentični životni obrazac lokalne zajednice. Ugrožavanje ovog obrasca moglo bi se odnositi na pojavu migracionih procesa izazvanih prevelikim pritiskom turista, ili na trivijalizaciju tradicionalnih običaja i manifestacija. Ova procena podrazumeva:
- obim turističkog razvoja koji se može socijalno apsorbovati, bez narušavanja stila života i aktivnosti lokalnih zajednica,
- nivo turizma koji pomaže zaštiti i revitalizaciji, ukoliko je to poželjno, umetnosti, zanatstva, sistema verovanja, ceremonija, običaja i tradicija,
- nivo turizma koji neće dovesti do odbojnosti lokalnih žitelja ili ugroziti njihovu upotrebu atrakcija i prirodnih znamenitosti i mogućnosti.

## 5) Infrastrukturni kapacitet

- Broj turista koji određena lokacija može da podnese i da opslužuje na adekvatan način. Odnosi se na čitav niz postupaka – **od eliminacije otpada i snabdevanja vodom, do drumskih i aerodromskih kapaciteta**, što podrazumeva:
  - adekvatnu raspoloživost objekata i usluga, poput onih koji se odnose na javno zdravlje i bezbednost, ili smeštaj i opšte potrebe zaposlenih u turizmu,
  - adekvatnu dostupnost transportnih objekata i usluga,
  - adekvatnu raspoloživost komunalnih objekata i usluga, poput vodosnabdevanja, električne energije, upravljanja otpadom, obrade kanalizacionih voda i sakupljanja čvrstog otpada, i telekomunikacija.



## 6) Opažajni kapacitet

- Predstavlja onaj broj ljudi koji neko područje ili lokalitet može da prihvati, a da se to ne odrazi nepovoljno na **kvalitet doživljaja samih turista**.
- Za svaku od ovih procena pojedinog područja, moraju biti određeni standardi.
- Npr, merni standard za količinu lekovite vode na području banja, za svakog pojedinačnog turistu koji odseda u banji, može se ustanoviti na osnovu različitih pretpostavki šta je ekološki prihvatljivo i neophodno radi održavanja zadovoljstva turista.
- **Za neki par na romantičnoj plaži, prijatan doživljaj** bi mogao da bude narušen dolaskom treće osobe, dok bi u slučaju nekog komunikativnog posetioca, ta ista plaža mogla da primi hiljade kupaca, a da kvalitet njegovog doživljaja ne bude ni najmanje osujećen. Ovo je, dakle, veoma subjektivna mera kapaciteta.



Hvala na pažnji

